

Norsk utvalg for eierstyring og selskapsledelse
info@nues.no

Vår dato: 11.06.2018
Deres dato: 22.03.2018
Vår referanse:
Deres referanse:

Høring – NUES' anbefalingen 2018

1. Samfunnsansvar

NUES foreslår å flytte anbefalingen om samfunnsansvar fra kapittel 1 til kapittel 2. Forslaget går videre ut på at det ikke nødvendigvis er styret som fastsetter retningslinjene, men at styret skal sørge for at selskapet har retningslinjer. "Klima" skal inngå i begrepet samfunnsansvar.

Vi er enig i at denne anbefalingen systematisk hører best hjemme i kapittel 2, som etter forslaget vil gjelde styrets strategiarbeid. Vi er også enig i at kommentarene går ut på at en del av blant annet strategiarbeidet er å bestemme hvordan selskapet skal forholde seg til de vesentlige risikoene og mulighetene som er knyttet til forholdet til omverdenen.

Dette vil langt på vei komme til uttrykk i de retningslinjene for samfunnsansvar selskapene etter anbefalingen bør ha, og i den rapporteringen regnskapsloven § 3-3c pålegger. Utover dette vil redegjørelsen for eierstyring og selskapsledelse gi informasjonen, alternativt vil redegjørelsen henvise til samfunnsansvarsrapporten, eller den bærekraftsrapporten som noen selskaper utarbeider. Det viktigste er at informasjonen blir gitt, at selskapene kan redegjøre på den måten de mener er hensiktsmessig for dem og at de som skal ha informasjonen enkelt kan finne den.

Når det gjelder innholdet i begrepet samfunnsansvar, viser vi til at dette er beskrevet som "menneskerettigheter, arbeidstakerrettigheter og sosiale forhold, det ytre miljø og bekjempelse av korrupsjon" i regnskapsloven § 3-3c. I anbefalingen er det i kommentarene beskrevet hva NUES oppfatter som "kjernen" i begrepet samfunnsansvar sammen med noen eksempler på hva som typisk er omfattet.

Samfunnsansvarsbegrepet endrer seg over tid. Det samme gjør forventningene fra omverdenen. En rekke initiativer i Norge og internasjonalt har mål og virkemidler på ulike områder. Selskapenes virksomheter er svært ulike. En anbefaling om samfunnsansvar må derfor være tilpasset denne virkeligheten, som endrer seg, slik at selskapene kan forholde seg til på den måten som er relevant for dem til enhver tid.

Et av de temaene som er særlig aktuelle, er klimaendringer, slik det er nevnt i høringsnotatet, med henvisninger til flere initiativer. Vi er enig i at det er hensiktsmessig at kommentarene blir endret slik at det ikke er noen tvil om at klima er en del av samfunnsansvarsbegrepet slik anbefalingen bruker det.

Alt i alt mener vi at anbefalingen om at selskapene bør ha retningslinjer for samfunnsansvar gir uttrykk for et godt prinsipp, om at selskapene bør informere om hvordan de forholder seg til omverdenen.

Selskapene kan ha behov for å endre retningslinjer om etikk og samfunnsansvar fra tid til annen. Det er utvilsomt at ikke enhver endring hører hjemme på styrenivå. Vi er derfor enig i at styrets oppgave for det første må være å *sørge for* at selskapet har retningslinjer. Det vil for det andre være opp til styret selv å vurdere hvilke deler av innholdet i retningslinjene styret selv bør behandle. Det sentrale er at styret sørger for at retningslinjene mv. får det innholdet styret har bestemt at de skal ha.

2. Virksomhet

NUES foreslår å gjøre anbefalingen noe tydeligere når det gjelder hva vedtektene bør angi om virksomhet. Videre foreslår NUES at "risikoprofil" uttrykkelig skal nevnes som en av styrets oppgaver og at det er verdiskaping for aksjonærene som er målet. Styret bør evaluere mål mv. årlig.

Vi er usikre på om endringene i det første avsnittet – om vedtektene – har noe særlig for seg. Realiteten vil uansett være som i dag.

Vi er enig i at det bør være tydelig at det er *styret* som bør ha oppgavene med å sette mål mv. Det vil være opp til styrene hvor detaljert dette bør være.

Det er logisk at "risikoprofil" inngår blant styrets oppgaver, når dette er blant elementene av betydning for kapitalstruktur, jf. kapittel 3. NUES bør likevel avklare noe nærmere hva man legger i "risikoprofil". Dette kan ha betydning også for risikostyring, jf. kapittel 10.

Vi mener det er riktig å ha aksjonærverdiene i fokus. Det vil være opp til styret hvordan selskapet operasjonaliserer dette, altså hvordan de skaper verdiene. Det vil følge av blant annet retningslinjene om samfunnsansvar hvordan selskapene tar hensyn til omverdenen.

Vi er usikre på om det er nødvendig å klargjøre et eget "verdigrunnlag" for å utarbeide retningslinjer. Vi mener det må være opp til styret om et verdigrunnlag er hensiktsmessig i dette arbeidet.

3. Selskapskapital og utbytte

NUES foreslår at anbefalingen om kapitalstruktur skal være rettet mot styret og at det er både egenkapital og fremmedkapital som bør være omfattet. Forslaget er videre å forenkle anbefalingene om utbyttepolitikk og fullmakter til styret.

Vi er enig i forslagene, som til dels gjør at anbefalingene er lettere å lese.

Kommentarene om formålsbegrensningene når det gjelder styrefullmakter bør gjøre det klart at det ikke er noe i veien for at selskapene har flere fullmakter, som kan ha ulike formål.

5. Habilitet og interessekonflikter

NUES foreslår å endre anbefalingen slik at den retter seg direkte mot styret og slik at den blir noe videre, men mindre detaljert, enn i dag.

Vi mener det sentrale må være at styret sørger for at selskapet blir kjent med interessekonflikter styremedlemmer og ledelsen kan ha. På den måten kan selskapet håndtere slike situasjoner på egnet måte, enten det er snakk om inhabilitet eller andre måter å sikre en betryggende saksbehandling på. Det bør fremgå at styrets oppgave i denne sammenheng er å sørge for at selskapet har ordninger som fører til at selskapet nettopp får den informasjonen det er snakk om.

Ved endring av anbefalingen er det hensiktsmessig at det som gjelder i dag, gjentas i kommentarene, slik at formålet med anbefalingen (sikre "betryggende" saksbehandling, jf. allmennaksjeloven § 6-19) blir tydelig.

6. Omsetning av aksjer

NUES foreslår at anbefalingen om aksjeklasser bare skal gjelde for aksjeklasser med ulik stemmevekt. Videre foreslår NUES at selskapene selv ikke bør begrense omsetteligheten på noen måte. Finnes det slike begrensninger – i vedtekter eller andre steder – bør selskapene gjøre rede for dem.

Vi er enig i at selskapene selv ikke bør begrense stemmerett eller omsetning. Vi er også enig i at selskapene bør beskrive de begrensningene som måtte gjelde, herunder om aksjeklasser med ulik stemmevekt, enten det er selskapet selv eller f.eks. lovgivning som er bakgrunnen for begrensningene. Anbefalingen blir klarere med de endringene som er foreslått.

7. Generalforsamling

NUES foreslår å forenkle kapitlet ganske mye, blant annet ved å fjerne en del detaljer. Det bør være tilstrekkelig at leder av valgkomiteen deltar i valgkomiteen. Anbefalingen om uavhengig møteleder er i praksis foreslått videreført.

Vi er enig i at innledningen til anbefalingen kan forenkles. Det vil gjøre det lettere for selskapene å redegjøre, og leserne får dermed bedre informasjon. Det er for eksempel vanskelig å redegjøre for hvor "effektiv møteplass" generalforsamlingen er for aksjonærene og styret.

Flere av anbefalingene gjelder allerede etter norske lovregler og bør utgå.

Særlig om uavhengig møteleder:

Anbefalingen om uavhengig møteleder er etter vår mening ikke hensiktsmessig. Anbefalingen fremstår som ubetinget.

Generalforsamlingen er aksjonærenes forum. Styrets oppgave er å arrangere og forberede generalforsamlingen samt å være til stede i egenskap av aksjonærenes tillitsvalgte. Styreleder og daglig leder skal alltid være til stede. En del av arrangørrollen er å *åpne møtet*, enten ved

styreleder eller en annen som styret har utpekt. Deretter velger aksjonærene selv hvem som skal lede møtet videre.

Det er ikke gitt noen begrunnelse for behovet for en møteleder som er "uavhengig". Antagelig er det møteleders mulige egeninteresse, og dermed mulige interessekonflikter, som er begrunnelsen. Et mulig forhold kan være at det er møteåpner som oppretter fortegnelse over fremmøtte aksjonærer, og dermed også spørsmålet om stemmerett. anbefalingen gjelder imidlertid ikke for møteåpner.

For mange selskaper er det nær meningsløst å engasjere en uavhengig møteleder, som må sette seg inn i det som skal behandles, honoreres og som ikke tilfører aksjonærene noe mer enn det for eksempel styreleder like gjerne kan gjøre i denne rollen.

Vi mener anbefalingen bør gå ut på at styret bør vurdere konkret for den enkelte generalforsamling hvem som bør åpne møtet og hvem som bør foreslås som møteleder. I denne vurderingen må det inngå om det foreligger interessekonflikter eller noe annet som tilsier at styreleder ikke bør åpne møtet eller ikke bør bli foreslått som møteleder. Dette vil ta hensyn både til møteåpners særlige oppgave og til det reelle behovet for uavhengig møteledelse. I de aller fleste saker og før de aller fleste generalforsamlinger vil det være klart på forhånd om det vil være stor usikkerhet rundt hvilke vedtak generalforsamlingen vil treffe, og om møteleder kan ha noen særlig innflytelse på vedtakene.

Det er i disse tilfellene det kan være behov for en møteleder som er uavhengig.

8. Valgkomité

NUES foreslår å gjøre det tydelig at anbefalingene om nominasjon også gjelder selskaper uten egen valgkomité. Det er foreslått at ett styremedlem kan være medlem i valgkomiteen, at innstillingene fra valgkomiteene bør være grundigere og å fjerne referansen til "aksjonærfellesskapets interesser",

Vi er enig i at kommentarene bør angi klart at de materielle anbefalingene om nominasjonsprosessen bør gjelde også for selskaper som ikke har formalisert valgkomité. Vi er også enig i at referansen til "aksjonærfellesskapets interesser" bør utgå. Det er vanskelig for et styre å gjøre rede for hvordan dette er oppfylt, og det er vanskelig å peke på hva disse interessene egentlig består i for det enkelte selskap. Det er en god løsning at man heller skjerper anbefalingen om begrunnelser fra valgkomiteen. Da vil aksjonærene bedre kunne vurdere sammensetning av valgkomiteen. Vi mener kommentarene bør gå ut på at innstillingen fra valgkomiteen bør opplyse om medlemmenes tilknytning til aksjonærer.

Dagens adgang til å ha et utgående styremedlem i valgkomiteen er upraktisk. I realiteten er det knapt mulig for aksjonærene å velge et styremedlem til valgkomiteen, uten at dette er et avvik fra anbefalingen. For å nyttiggjøre seg den innsikten et styremedlem har, mener vi at generalforsamlingen kan velge inntil ett medlem til valgkomiteen som samtidig er styremedlem. I kommentarene bør det utdypes hvilke vurderinger valgkomiteen bør gjøre når den foreslår medlemmer til valgkomiteen. Aksjonærstrukturen bør være et av kriteriene. I et selskap med én

dominerende aksjonær, er det for eksempel lite å oppnå ved at aksjonæren må foreslå ulike personer til hhv. styret og valgkomiteen, når de to i realiteten er knyttet til samme aksjonær.

Det bør fremgå klart av kommentarene at det er generalforsamlingen som skal avgjøre om, og i tilfelle hvilket, styremedlem kan være medlem i valgkomiteen.

Når et styremedlem er medlem av valgkomiteen, bør vedkommende ikke lede komiteen.

9. Bedriftsforsamling

NUES foreslår å fjerne omtalen av bedriftsforsamling i anbefalingene.

Vi er enig i formålet med forslaget. I noen tilfeller har bedriftsforsamlingen (BF) lovpålagte oppgaver. NUES foreslår å ta inn i kommentarene at selskapene med BF ikke avviker i disse tilfellene. Dette er en måte NUES ikke bruker ellers i anbefalingen.

BF er nevnt bare fire steder i selve anbefalingen. En alternativ måte å gjøre dette på, er å beholde BF i anbefalingen, men å forenkle ordlyden. Da kan de mange selskapene uten BF la være å redegjøre noe som helst og selskapene med BF slipper å beskrive hvorfor de ikke har avvik.

Dette kan gjøres f eks slik:

- Kapittel 7 om valgkomiteen: "Valgkomiteen bør foreslå kandidater til styret (ev. bedriftsforsamlingen) og valgkomiteen ...".
- Kapittel 8 om styre mv.: "Generalforsamlingen (ev. bedriftsforsamlingen) bør velge styreleder".
- Kapittel 14 om overtakelser: "Transaksjoner som i realiteten innebærer avhendelse av virksomheten, bør besluttes av generalforsamlingen (ev. bedriftsforsamlingen).

Anbefalingen i kapittel 8 første avsnitt – "I selskaper som har bedriftsforsamling bør den sammensettes med sikte på bred representasjon fra selskapets aksjeeiere" – kan likevel utgå, med samme begrunnelse som at "aksjonærfellesskapets interesser" utgår i kapitlet om valgkomité.

10. Styrets arbeid

NUES foreslår å oppheve anbefalingen om at styret bør fastsette en årlig arbeidsplan.

Vi er enig i forslaget. Anbefalingen vil i hovedsak inngå i kapittel 2. Det er dessuten vanskelig å gi meningsfylte redegjørelser for dagens anbefaling.

11. Risikostyring og intern kontroll

NUES foreslår å ikke endre anbefalingen kapittel 10 om internkontroll og risikostyring. Det er foreslått at muligheten til å ha internrevisjon kan fremgå av kommentarene.

Vi er enig i forslaget. Det er ikke dokumentert at det er behov for internrevisjon i ethvert selskap.

12. Informasjon og kommunikasjon

NUES foreslår å forkorte kapitlet om informasjon og kommunikasjon. NUES ber om syn på kvartalsrapportering.

Vi er enig i forslaget. Anbefalingene det er foreslått å ta bort, er ikke i kjernen av eierstyring og selskapsledelse, og det er mer nærliggende at slike anbefalinger er rettet mot selskapenes IR-funksjoner.

NUES viser til andre regler, standarder og anbefalinger som begrunnelse for å forenkle anbefalingen. Dette mener vi er relevant også for kvartalsrapportering.

Oslo Børs' IR-anbefaling som skal " bidra til høy kvalitet på informasjonen fra noterte selskaper." Den er utarbeidet av Oslo Børs i samarbeid med Norsk Investor Relations Forening (NIRF), "og er basert på NIRFs og Oslo Børs' felles oppfatning av beste praksis innen rapportering av finansiell og annen IR-informasjon."

IR-anbefalingen går ut på at:

Det anbefales at selskapet offentliggjør delårsrapport for første og tredje kvartal, i tillegg til halvårs- og årsrapport som er lovpålagt. Halvårsrapport og delårsrapport for første og tredje kvartal anbefales offentliggjort så snart som mulig og senest innen den 15. i andre måneden etter regnskapsperiodens utgang.

...

Delårsrapport for første, tredje og eventuelt fjerde kvartal, bør avlegges i samsvar med IAS 34 eller tilsvarende regnskapsstandarder for selskaper som rapporterer etter andre anerkjente regnskapsprinsipper tilsvarende IFRS."

Anbefalingen går videre ut på at

informasjon til investorer og markedet samles på et felles område på selskapets nettsider som er lett tilgjengelig/synlig for investorer. Området bør ha et beskrivende navn som for eksempel "Investor relations", "Investorinformasjon" eller "Investor".

Blant den informasjonen som bør inngå på dette området, er

- Beskrivelse av selskapets politikk for investorinformasjon/ investor relations. Som et minimum foreslås det at selskapet legger ut informasjon om sin IR-politikk slik den fremgår av den årlige redegjørelsen for eierstyring og selskapsledelse.
- Om selskapet velger å følge IR-anbefalingen. Dersom selskapet på enkelte punkter velger å avvike fra IR-anbefalingen beskrives avvik og begrunnelse for avvik under punktet Investor Relations.

Vi mener at disse anbefalingene vil overlappe, og gå lenger, enn en NUES-anbefaling om kvartalsrapportering. Det er både unødvendig og tungvint å forholde seg til to anbefalinger om samme tema.

Vi mener derfor at NUES ikke bør ha en egen anbefaling om kvartalsrapportering.

13. Revisor

NUES foreslår at det blir tydeligere at anbefalingene retter seg mot styret/revisjonsutvalget. Videre er forslaget å ta bort anbefalinger som allerede følger av lovgivning for norske selskaper

Vi støtter forslagene. Revisjonsutvalget er et lovpålagt utvalg for mange selskaper. Revisjonsutvalget har egne, avgrensede oppgaver. I "mindre" selskaper er det ikke nødvendig å ha revisjonsutvalg, men da skal styret utføre oppgavene.

Vi mener derfor at anbefalingen må rette seg mot både styret og revisjonsutvalget i de tilfeller det er snakk om de oppgavene et revisjonsutvalg har. Anbefalingen bør hensynta dette.

14. Utenlandske selskaper

NUES foreslår at utenlandske selskaper må gjøre rede for hvordan de forholder seg til lovregler om eierstyring og selskapsledelse. Da kan de fleste av reguleringene som gjelder for norske selskaper tas ut av anbefalingen.

Det store flertallet av selskapene er norske. Anbefalingen bør derfor basere seg på at selskapene forholder seg til norske regler. Da er det ikke nødvendig å gjenta reguleringene i anbefalingen, som kan forkortes. Vi er enig i at utenlandske selskaper bør beskrive – på en egnet måte – de reglene om eierstyring og selskapsledelse de forholder seg til.

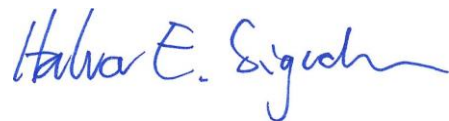
Vennlig hilsen

NÆRINGSLIVETS HOVEDORGANISASJON

Næringspolitisk avdeling

Per Øyvind Langeland
avdelingsdirektør

Halvor E. Sigurdson
fagleder